

Ocena sytuacji finansowej wybranych centrów logistycznych w Polsce

Julita Bednarska

Politechnika Białostocka, Wydział Inżynierii Zarządzania

e-mail: julitabednarska24@gmail.com

Patrycja Hryc

Politechnika Białostocka, Wydział Inżynierii Zarządzania

e-mail: patrycjahryc02@gmail.com

Weronika Strzemińska

Politechnika Białostocka, Wydział Inżynierii Zarządzania

e-mail: weronikastrzeminska1@gmail.com

Gabriela Tarasiuk

Politechnika Białostocka, Wydział Inżynierii Zarządzania

e-mail: gabrysia.tarasiuk6@gmail.com

Dorota Leończuk

Politechnika Białostocka, Wydział Inżynierii Zarządzania

e-mail: d.leonczuk@pb.edu.pl

DOI: 10.24427/az-2024-0005

Streszczenie

Logistyka jest to zarządzanie procesami związanymi z przemieszczaniem dóbr i/lub usług. Ponadto obejmuje ona wszelkie działania wspomagające te procesy w systemach, w których one zachodzą. Wdrażanie nowych metod w sferze logistyki powoduje wzrost znaczenia centrów logistycznych, które stały się punktami węzłowymi sieci logistycznych. Celem artykułu

jest analiza sytuacji finansowej wybranych centrów logistycznych w latach 2018-2021. Wskaźniki, które zostały użyte w badaniach to: przychody netto ze sprzedaży, rentowność netto, aktywa razem/kapitał własny oraz kapitał obrotowy. Dane te wykorzystano do oceny czterech spółek: Media Saturn Logistyka Sp. z o.o., STS Logistic Sp. z o.o., Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. oraz Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. Najwyższe wartości przychodów netto ze sprzedaży odnotowano w przedsiębiorstwie Farmacol-Logistyka, co świadczy o szerokiej działalności tej firmy oraz sukcesach na rynku. Rentowność netto wykazała najlepsze funkcjonowanie spółki Amazon Fulfillment Poland, z wyjątkiem 2020 roku, w którym najwyższą wartością tego wskaźnika wykazała się spółka STS Logistic. Wskaźnik obrazujący tak zwaną dźwignię finansową (aktywa razem/kapitał własny) najkorzystniejszy okazał się dla firmy Media Saturn Sp. z o.o. w latach 2019-2021, w pozostałych przedsiębiorstwach wartości utrzymywały się na zbliżonym poziomie, lecz zawsze oznaczały korzystne funkcjonowanie firmy. Spółka Amazon Fulfillment Poland w każdym roku dysponowała dodatnią, wysoką wartością kapitału obrotowego, a to świadczy o dużej płynności finansowej tej firmy. Za pomocą tych wskaźników w niniejszym opracowaniu dokonano wszechstronnej analizy, która pozwoliła na ocenę funkcjonowania wybranych przedsiębiorstw.

Słowa kluczowe

centrum logistyczne, sytuacja finansowa, ocena, wskaźniki

Wstęp

Ze względu na kompleksowość logistyki, w literaturze obserwuje się rozległą gamę interpretacji tej definicji. W ogólnym ujęciu logistykę można rozumieć jako zbiór działań, które obejmują proces planowania, realizacji oraz kontroli każdego etapu łańcucha dostaw, mający na celu przepływ surowców, materiałów lub wyrobów z punktu pochodzenia do punktu konsumpcji. Celem logistyki jest zapewnienie dostaw towarów w odpowiedniej ilości, jakości, czasie i miejscu, przy minimalizacji kosztów oraz maksymalizacji satysfakcji klienta. Działania takie jak planowanie zamówień, produkcji, kontrola zapasów oraz pomiar wydajności realizowanych zamówień usprawnia działanie przedsiębiorstw logistycznych [Grzybowska, 2009, s. 31]. Zmiany w logistyce takie jak m.in. wzrost poziomu obsługi klienta, skrócenie czasu realizacji zamówień i konieczność minimalizacji kosztów wpłynęły bezpośrednio na procesy gospodarcze i struktury produkcji oraz przyczyniły się do rozwoju usług logistycznych świadczonych przez wyspecjalizowane firmy. Istotną rolę w realizacji tych procesów odgrywają centra logistyczne, opisywane jako obiekt przestrzenny o określonej funkcjonalności, infrastrukturze i organizacji, gdzie realizowane są usługi logistyczne, zapewniające koordynację różnych etapów łańcucha dostaw.

Centra logistyczne mają za zadanie ułatwianie przepływu towarów, redukcję negatywnego wpływu logistyki na otoczenie oraz wspieranie i inicjowanie rozwoju działalności gospodarczej. Ich zakres działalności determinowany jest głównie przez czynniki takie jak lokalizacja, zasięg terytorialny, własność oraz funkcje pełnione przez te obiekty. Na podstawie analizy tych czynników można dokładniej sklasyfikować centra logistyczne, co prowadzi do lepszego zrozumienia ich roli i wpływu na globalne łańcuchy dostaw. Najczęściej wykorzystywaną klasyfikacją jest podział ze względu na zakres oddziaływania, zajmowaną powierzchnię, własność i otoczenie oraz integralność przestrzenną. Niezależnie od rodzaju, głównymi oczekiwaniami stawianymi dla centrów logistycznych jest zapewnienie wielofunkcyjności i dostępności usług dla wielu podmiotów, z wykorzystaniem różnych gałęzi transportu, przyczyniając się do rozwoju regionu. Funkcje wykonywane przez centra logistyczne można podzielić na trzy główne kategorie: logistyczne, pomocnicze i dodatkowe, gdzie funkcje logistyczne obejmują działania, takie jak przemieszczanie, magazynowanie, składowanie i sortowanie, zaś funkcje pomocnicze to m.in. utrzymanie infrastruktury czy obsługa administracyjna. Funkcje dodatkowe są uzależnione od procesów realizowanych w danym centrum logistycznym, mogą obejmować np. usługi informatyczne oraz obsługę maszyn [Każmierski, 2009, s. 118].

Podjęcie decyzji związanej z lokalizacją potencjalnego centrum logistycznego wymaga dokonania dogłębnej analizy, uwzględniającej czynniki dotyczące obrotów, dostępności oraz kosztów. Ich weryfikacja ma istotny wpływ na wzrost efektywności i opłacalność powstawania obiektów logistycznych. Potencjał dokonywania analiz opartych na funkcjonujących centrach logistycznych sprzyja podejmowaniu decyzji inwestycyjnych o wyższym stopniu pewności. Wzrost liczby takich obiektów na całym świecie i ich rozwój stanowi istotny trend obserwowany w ostatnich latach.

Celem artykułu jest analiza sytuacji finansowej wybranych centrów logistycznych w latach 2018-2021. Centra, będące obiektem przeprowadzonych badań zostały wyselekcjonowane spośród wiodących liderów na polskim rynku, które charakteryzują się szczególnymi cechami. Położone są w różnych miejscach na terenie kraju i są własnością renomowanych firm działających na krajowym rynku. Są to: STS Logistic Sp. z o.o., Media Saturn Logistyka Sp. z o.o., Farmacol-Logistyka Sp. z o.o., Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o.

Analizy zostały przeprowadzone na podstawie danych pobranych z bazy Emerging Markets Information Service (EMIS).

1. Przegląd literatury

Pojęcie logistyki miało już swoje początki podczas prowadzenia działań wojсковych związanych z dostarczaniem niezbędnych surowców, planowaniem oraz przemieszczaniem jednostek wojskowych [Pisz i in., 2013, s. 15]. Jedną z pierwszych osób, która uznawała logistykę jako podstawowy element podczas prowadzenia wojny był cesarz bizantyjski Leontos VI (886-912 p.n.e.). Swoje przekonania zawarł w dziele pt. „Sumaryczne wyłożenie sztuki wojennej” [Mroczo, 2016, s. 13]. Jego zdaniem najważniejszym aspektem logistycznym podczas prowadzenia wojny było systematyczne wypłacanie żołdu żołnierzom najemnym, odpowiednie wyposażenie żołnierza oraz prawidłowe przygotowanie planu bitwy [Grzybowska, 2009, s. 13].

Etymologia terminu „logistyka” pochodzi ze starożytnej Grecji. Świadczą o tym starożytne greckie słowa: *logistikón* – siła rozumu; *logistike* – sztuka kalkulowania; *logos* – słowo, rozum, liczenie; *logistikos* – racjonalny, które określają sens tego terminu. Można zatem stwierdzić, że w powyższym ujęciu logistykę można definiować jako dziedzinę wiedzy, która zajmując się racjonalizacją i kalkulowaniem rozwiązań [Korczak, 2023, s. 5].

Obecnie, pojęcie logistyki jest szeroko rozpatrywane, dlatego w literaturze istnieje wiele definicji tego terminu. Jedną z nich traktuje logistykę jako „zorganizowany system planowania, realizacji i kontroli procesów fizycznego przepływu towarów z miejsca ich pochodzenia do miejsca ich spożytkowania wraz z przypisanymi im strumieniami informacyjnymi” [Kozłowski i Sikorski, 2013, s. 14]. W słowniku terminologii logistycznej „logistyka” jest definiowana jako: „zarządzanie procesami przemieszczania dóbr i/lub osób oraz działaniami wspomagającymi te procesy w systemach, w których one zachodzą” [Fertsch, 2016, s. 89]. Skróconą wersją definicji samej logistyki jest zasada 7W, która przedstawia kwestie charakteryzujące rolę logistyki w przepływie dóbr. Zasada oznacza dostarczenie właściwych produktów, we właściwej ilości, we właściwej cenie, o właściwym stanie, we właściwe miejsce, we właściwym czasie, właściwemu klientowi [Zaczyk, 2016, s. 3]. Jednak nie jest to jedyna zasada sformułowana w odniesieniu do logistyki. W obszarze tym obowiązują także inne istotne zasady. Jedną z nich jest kategoryzacja klientów na grupy wraz z ich różnorodnymi potrzebami, a co za tym idzie dobór odpowiednich usług do potrzeb i statusu majątkowego owych grup. Wyżej wymienione zadania mają na celu spełnić zróżnicowane wymagania odmiennych grup klientów.

Następnym ważnym aspektem jest prawidłowe dostosowanie procesów logistycznych do rynku oraz sporządzenie analizy efektywności tych procesów. Planowanie zamówień, produkcji, kontrola zapasów, pomiar wydajności zrealizowanych

zamówień, usprawnia działanie przedsiębiorstw logistycznych [Grzybowska, 2009, s. 31]. Coraz więcej firm logistycznych korzysta z usług zewnętrznych dostawców, czyli tzw. outsourcingu. Jest to regularne stosowanie usług świadczonych przez inne podmioty na podstawie długoterminowych umów, zamiast korzystania wyłącznie z wewnętrznych zasobów przedsiębiorstwa. Przyczyną przyjęcia takiego modelu działania może być m.in. niewystarczający własny potencjał, brak dostępu do nowoczesnych technologii lub może wynikać z opracowanej strategii przedsiębiorstwa [Fertsch, 2016, s. 121]. Do pełnienia wszystkich wymienionych wyżej kryteriów niezbędne jest, aby usługa logistyczna była zorganizowana i świadczona przez wyspecjalizowaną firmę bądź odpowiednie centrum logistyczne. W ramach pełnowymiarowej, usługi logistycznej można wyodrębnić cztery fundamentalne składniki [Mindur, 2000, s. 1]:

- magazynowanie i obsługa zapasów (składowanie towarów, pakowanie);
- transportowanie i obsługa ładunków (transport intermodalny, multimodalny);
- badanie rynku i tworzenie marketingowego systemu informacji (prognozy popytu);
- finansowanie transakcji i obsługa bankowa, ubezpieczenia (umowy kredytowe, księgowość).

Zmiany w strukturach produkcji i dystrybucji międzynarodowych ogólnosiwiatowych korporacji oraz wiele innych zjawisk doprowadziły do konieczności wdrożenia nowych metod w sferze logistyki [Skowronek i Sarjusz-Wolski, 2012, s. 137]. Zmiany w logistyce są kształtowane przez wiele czynników. Należą do nich między innymi wzrost poziomu obsługi klienta, co oznacza bardziej spersonalizowane usługi oraz większą transparentność w śledzeniu przesyłek. Ponadto ważny wpływ miało skrócenie czasu realizacji zamówień do standardowych 24 lub 48 godzin, co nałożyło presję czasu na dostawców [Fechner, 2004, s. 11]. Wymiana handlowa z roku na rok się zwiększa. Znaczący wpływ na zmiany w logistyce mają również konieczność minimalizacji kosztów w przedsiębiorstwach oraz potrzeba integracji organizacyjnej w ramach poszczególnych łańcuchów dostaw [Bendkowski i Radziejowska, 2011, s. 182].

Przepływ produktów zachodzi w ramach sieci logistycznych, gdzie możliwe jest przeprowadzenie operacji przez współpracę niezależnych przedsiębiorstw. Kluczowymi punktami węzłowymi tych sieci są centra logistyczne, w których następuje skupienie różnych elementów procesów logistycznych. Następuje w nich łączenie i rozłączanie strumieni ładunków, zmiany środka transportu oraz realizacja usług związanych z magazynowaniem, zarządzaniem zapasami, dystrybucją i innymi usługami towarzyszącymi [Rydzkowski, 2011, s. 99]. Centra logistyczne zyskują coraz

większe znaczenie dla przedsiębiorstw. Ich pojęcie jest definiowane w literaturze w różnych aspektach. Centrum logistyczne może być opisane jako węzeł liniowej infrastruktury transportu [Mazurkiewicz i in., 2017, s. 149]. Inna definicja opisuje centrum logistyczne jako obiekt przestrzenny o określonej funkcjonalności, infrastrukturze i organizacji. W nim realizowane są usługi logistyczne takie jak przyjmowanie, magazynowanie, rozdział i wydawanie towarów oraz usługi dodatkowe, które mogą być świadczone przez niezależne w stosunku do nadawcy lub odbiorcy podmioty gospodarcze [Matuszek, 2012, s. 30]. Podsumowując przytoczone definicje, centrum logistyczne można określić jako jednostkę gospodarczą z właściwą organizacją oraz infrastrukturą, świadczącą usługi logistyczne oraz miejsce z ukształtowaną siecią powiązań między producentami a odbiorcami finalnymi.

Dostęp do centrów logistycznych jest kluczowym czynnikiem wpływającym na rozwój gospodarczy. Wywołuje istotne efekty w zakresie rozwoju zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym [Skowron-Grabowska, 2010, s. 71]. Rolą centrów logistycznych jest tworzenie warunków do sprawnego przepływu dóbr, łagodzenie i/lub eliminowanie uciążliwości, jaką działalność logistyczna wywiera na otoczenie, a także wspieranie, a często inicjowanie pozytywnych tendencji i kierunków rozwoju działalności gospodarczej głównie, ale nie tylko w obszarze logistyki [Kisperska-Moroń i Krzyżaniak, 2009, s. 294].

Zakres działalności centrów logistycznych jest zróżnicowany w zależności od szeregu istotnych aspektów związanych przede wszystkim z lokalizacją, zasięgiem terytorialnym, własnością czy pełnionymi funkcjami. W oparciu o kompleksową analizę tych czynników, możliwe jest dokonanie klasyfikacji centrów logistycznych, co umożliwi lepsze zrozumienie ich roli i wpływu na globalne łańcuchy dostaw.

Najczęściej opisywanym jest podział odnoszący się do zasięgu oddziaływania i zajmowanej powierzchni. Uwzględniając to kryterium, można wyróżnić centra logistyczne międzynarodowe, regionalne, lokalne oraz branżowe. Międzynarodowe centra logistyczne charakteryzują się najwyższym poziomem rozbudowy organizacyjnej i największym zasięgiem funkcjonalnym (500-800 km) i posiadają powierzchnię od 100 do 150 hektarów. Takie obiekty wymagają sprawnego i zaawansowanego systemu informatycznego oraz obszernego zakresu usług logistycznych. Centra logistyczne o charakterze regionalnym sprawują rolę pośredniego ogniwa w łańcuchu dostaw, obsługując mniejsze obszary niż centra międzynarodowe. Posiadają one w swojej ofercie zazwyczaj standardowe usługi logistyczne. Natomiast lokalne centra logistyczne znajdują się bliżej końcowych ogniw łańcuchów dostaw, a ich infrastruktura logistyczna oraz zakres usług są ograniczone do wymagań partnerów lokalnych. Branżowe centra logistyczne koncentrują się na obsłudze określonej branży. Zazwyczaj są ściśle zintegrowane z konkretnym przedsiębiorstwem

i oferują wyspecjalizowane usługi logistyczne dostosowane do danego sektora gospodarki [Bendkowski i Kramarz, 2011, s. 289]. Jednakże z biegiem czasu podział ze względu na zasięg oddziaływania stracił wartość. Globalizacja współpracy gospodarczej, umiędzynarodowienie łańcuchów dostaw i sposób obsługi klientów przez usługodawców logistycznych, powodują, że z jednego miejsca można dostarczać produkty zarówno na rynki odległe, jak i lokalne [Fechner, 2008, s. 16]. W dalszym ciągu wykorzystuje się podziały ze względu na własność, otoczenie, integralność przestrzenną czy wyżej wymienioną wielkość.

Z punktu widzenia formuły biznesowej, centra logistyczne dzieli się na publiczno-prywatne oraz prywatne. Centra logistyczne publiczno-prywatne wyróżnia monogałęziowość transportu, co oznacza, że istnieje tylko jeden główny, dominujący środek transportu, a inne opcje są rzadziej wykorzystywane. Prywatny wymiar centrów wskazuje na ich intermodalność, czyli wykorzystywanie wielu środków transportu od innych firm transportowych [Figurski i Niepsuj, 2017, s. 79].

Ze względu na otoczenie można wyróżnić centra logistyczne frachtowe, transportowe, dystrybucji oraz przeładunkowe. Centra frachtowe stanowią strategiczne punkty, w których następuje akceptacja oraz separacja przesyłek. Natomiast centra transportowe pełnią funkcję integracyjną, łączącą lokalne i dalekobieżne środki transportu. Centra dystrybucji stanowią miejsca dedykowane do efektywnego rozdziału towarów, a centra przeładunkowe są miejscami, w których dokonuje się transferu ładunków pomiędzy różnymi środkami transportu [Niziński i in., 2011, s. 90].

Podział ze względu na integralność przestrzenną uwzględnia dwa główne typy centrów logistycznych: skupione i rozproszone. Centra logistyczne skupione są powszechnie wybierane przez inwestorów ze względu na ich korzyści finansowe. Budowane są one na obszarach o dużej dostępności gruntów niezabudowanych, zapewniając wymaganą przestrzeń oraz elastyczność pod kątem rozwoju. Natomiast centra logistyczne rozproszone kształtowane są zgodnie z różnorodnymi koncepcjami rewalizacyjnymi, często wykorzystując tereny po byłych zakładach przemysłowych. Zazwyczaj wymagają one połączenia kilku obszarów w jedną spójną strukturę organizacyjną, mającą na celu maksymalne wykorzystanie dostępnych zasobów [Kispińska-Moroń i Krzyżaniak, 2009, s. 293].

Mimo, iż centra logistyczne różnią się od siebie, stawiane są wobec nich podobne oczekiwania, które skoncentrowane są wokół kilku kluczowych aspektów. Pożądaną cechą jest wielofunkcyjność, która przejawia się poprzez szeroki zakres oferowanych usług. Oferowanie wielu usług umożliwia centrom logistycznym efektywne zaspokajanie zróżnicowanych potrzeb klienta. Kolejnym aspektem jest dostępność, definiowana jako zdolność świadczenia usług dla wielu podmiotów. Cen-

tra logistyczne dążą do stworzenia warunków dla kooperacji między przedsiębiorstwami co podkreśla wagę integracyjności, wpływając na efektywność w ramach łańcucha dostaw. W celu optymalizacji procesów przemieszczania się towarów, centra dążą do wykorzystywania różnych gałęzi transportu, dlatego oczekuje się od nich także wysokiej multimodalności. Kolejną cechą jest informatyzacja, która stanowi istotny element funkcjonowania centrów logistycznych, które aktywnie wykorzystują najnowsze technologie komputerowe i teleinformatyczne. Pozwala to na efektywną obsługę procesów logistycznych i utrzymanie konkurencyjności. Z perspektywy korzyści dla otoczenia, centra logistyczne przyczyniają się do rozwoju regionów poprzez kreowanie miejsc pracy, napływ inwestorów oraz redukcję zanieczyszczeń, co podnosi ogólną jakość życia w danej lokalizacji [Kaźmierski, 2009, s. 120].

Funkcje, jakie pełnią centra logistyczne, można podzielić na logistyczne, pomocnicze oraz dodatkowe. Podstawowe funkcje o charakterze logistycznym związane są z przemieszczaniem i magazynowaniem, obejmują przewozy w transporcie zarówno bliskim, jak i dalekim, a także ogólną realizację zamówień. Mogą obejmować również składowanie krótkoterminowe i długoterminowe, co zwiększa zakres operacji związanych z przechowywaniem różnorodnych towarów. Ponadto centra logistyczne mogą angażować się w zaawansowane procesy, takie jak sortowanie i rozdzielenie ładunków, co wspiera efektywne zarządzanie przepływem towarów. Kolejnym aspektem jest zdolność centrów logistycznych do realizacji dostaw Just in Time, co zwiększa efektywność dostaw poprzez optymalizację czasu dostarczania towarów zgodnie z panującymi potrzebami rynkowymi [Kaźmierski, 2009, s. 118]. Funkcje pomocnicze obejmują obszary takie jak między innymi usługi informatyczne, które są niezbędne do utrzymania efektywnej infrastruktury wspierającej zarządzanie zapasami i monitorowanie ruchu towarów. Funkcja promocji stanowi istotny element, w którym centra logistyczne mogą wpłynąć na własny wizerunek i promować swoje usługi. Skoordynowana spedycja znacząco optymalizuje procesy transportowe, zapewniając efektywność dostaw, a obsługa celna odpowiada za czynności związane z przekraczaniem granic i odprawą celną. Ponadto funkcje pomocnicze obejmują ubezpieczenia i obrót materiałami transportowymi. Funkcje dodatkowe to między innymi obsługa maszyn, sprzedaż materiałów użytkowych oraz paliw, naprawa urządzeń i inne usługi [<https://mbblogistics.pl/centrumlogistyczne>, 29.12.2023].

Analiza lokalizacji centrów logistycznych jest szczególnie ważna w zakresie czynników związanych z obrotami, dostępnością oraz kosztami. Czynniki, takie jak: bliskość konkurencji, struktura populacji, przyjęty model przepływu klientów, odległość do uzupełniających punktów sprzedaży, dostępność miejsc parkingowych, są

siedztwo odpowiednich dróg komunikacyjnych i konsumpcyjne nastawienie społeczeństwa, są tylko nielicznymi z wielu, które mają wpływ na lokalizację centrów logistycznych [Skowron-Grabowska, 2010, s. 119]. Czynniki lokalizacji można również określić jako specyficzne cechy poszczególnych miejsc, mające bezpośredni wpływ na kształtowanie się nakładów inwestycyjnych w fazie budowy zakładu oraz rentowności netto działalności gospodarczej realizowanej w tych miejscach [Godlewska, 2001, s. 14].

Analizując centra logistyczne zwraca się również uwagę na potrzebę budowy ich w celu promowania transportu intermodalnego. Koncentrują się one również na rozwoju portów morskich, rzecznych i lotniczych, co umożliwia powstawanie ich w strategicznych miejscach [Kott, 2012, s. 71]. Czynnikiem uwzględniający transport intermodalny, morski, rzeczny czy lotniczy to infrastruktura transportowa. Określa się ją jako sieć infrastrukturalną, którą tworzą punkty transportowe wraz z infrastrukturą liniową [Wojewódzka-Król i Rolbiecki, 2008, s. 12]. Zaliczyć do tej grupy można: występowanie połączeń intermodalnych, strukturę gałęziową transportu, infrastrukturę transportową w otoczeniu, korytarze transportowe i ich strukturę, koszt dostępu do infrastruktury, a także średnią cenę usług transportowych [Krystosik i Tracz, 2015, s. 100]. Centra logistyczne są również ważnymi elementami współczesnej gospodarki, które nie tylko mogą pobudzać gospodarczo regiony zagrożone regresem, lecz także są istotnym aspektem globalizacyjnym, ponieważ mogą świadczyć usługi logistyczne także za granicą [<https://xbsgroup.pl/blog/znaczenie-centrow-logistycznych/>, 31.01.2024]. Niezwykle istotną kwestią są konsekwencje ekonomiczno-społeczne dla aglomeracji czy miasta, w którym powstają określone centra logistyczne. Mogą one mieć bardzo różnorodny charakter. Jednym z niedocenianych walorów lokalizowania centrów logistycznych w pobliżu aglomeracji miejskich jest możliwość stopniowego odzyskiwania terenów śródmiejskich zajętych pod działalność gospodarczą na inne cele. Ten długofalowy proces jest możliwy, jeżeli połączy się go z atrakcyjną ofertą lokalizacyjną i umiejętnym planowaniem przestrzennym. Stare obiekty mogą się wówczas „odrządzać” w nowych, mniej uciążliwych dla miasta lokalizacjach. Na uwagę zasługuje tutaj przestrzeganie ogólnej zasady, by duże centra logistyczne lokalizowane były *stricte* poza miastami, w odpowiednio znacznej od nich odległości, która powinna być uzależniona od wielkości danego miasta czy ośrodka miejsko-przemysłowego oraz od czynników wynikających z miejscowego zagospodarowania przestrzennego. Wydaje się, że zasada ta, jak dotąd w warunkach polskich nie jest jednak przestrzegana. Odnosi się to zarówno do centrów logistycznych (o charakterze dystrybucyjnym i zaopatrzeniowym), jak również do handlowych obiektów wielkopowierzchniowych. Lokalizowanie takich

jednostek w obszarze miejskim w praktyce tworzy wiele zjawisk negatywnych między innymi powstawanie zatorów komunikacyjnych, generowanie przewozów towarowych przez centra miast, niszczenie nawierzchni arterii miejskich, nieprzystosowanych do ruchu ciężkiego transportu towarowego [Każmierski, 2012, s. 102-104].

Ostatnie lata przyniosły wzrost liczby centrów logistycznych na świecie oraz szeroki rozwój ich działalności. Znakomitym przykładem rozwoju tych przedsiębiorstw jest Porozumienie o współpracy Operatorów Terminali Przeładunkowych i Centrów Logistycznych Europy Środkowo-Wschodniej. Inicjatywa ta pomaga we wzajemnej wielopłaszczyznowej współpracy, otwiera wiele możliwości takich jak angażowanie się we wspólne projekty biznesowe oraz wymiana wiedzy i doświadczeń. Aktualnie w Porozumieniu działa dwadzieścia jeden podmiotów [<http://oticl.org/index.php/strony-inicjatywy/>, 02.02.2024]. Zaangażowani mogą współdziałać na rzecz rozwoju kompetencji, wdrażania w swoich przedsiębiorstwach najnowszych technik w procesach logistycznych [Zielaskiewicz, 2018, s. 37].

2. Metodyka badań

Do analizy porównawczej centrów logistycznych w Polsce w niniejszym artykule wykorzystano następujące wskaźniki: aktywa razem/kapitał własny, rentowności netto, kapitału obrotowego oraz przychody netto. Zgodnie z definicją J. Górniaka i K. Kellera wskaźniki to zmienne poddające się pomiarowi i pozostające w stałym związku z interesującymi nas cechami analizowanych obiektów czy stanów rzeczy [https://lublin.stat.gov.pl/files/gfx/lublin/pl/defaultstronaopisowa/1244/1/1/wska-zniki_i_ich_podstawowe_cechy.pdf, 01.02.2024]. Mają one szerokie zastosowanie w dziedzinach opierających się na analizie danych.

Do zilustrowania należnego do zapłacenia przez firmę podatku VAT używa się wielkości przychodów netto. Przychody netto są to kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów gotowych oraz usług w podmiotach prowadzących działalność gospodarczą. Wartość ta jest ściśle związana z kwotą, jaką przedsiębiorstwo zobowiązane jest uiścić na rzecz skarbu państwa z tytułu wytworzonych przez spółkę produktów.

Aby ukazać zdolność firmy do generowania zysków i efektywności gospodarowania własnym majątkiem wykorzystuje się wskaźnik rentowności netto. Pokazuje on związek pomiędzy zyskiem netto a przychodami firmy. Im wskaźnik jest wyższy tym rentowność i kondycja firmy są lepsze. Obliczany jest jako stosunek zysku netto do przychodów netto ze sprzedaży. Zysk netto rozumiany jest jako miernik opłacalności przedsiębiorstwa.

Wskaźnik aktywa razem/kapitał własny jest nazywany inaczej wskaźnikiem dźwigni finansowej. Informuje, ile aktywów posiada spółka względem kapitałów własnych. Wskaźnik powinien osiągnąć wartość równą lub bliską jeden (1), czyli 100%. Oznacza, że spółka wykorzystuje kapitał własny do finansowania swoich aktywów, co jest korzystniejszą sytuacją finansową firmy (mniej ryzykowną oraz tańszą dźwignią niż długi, wierzyciele, lub inne zobowiązania). Jest on pomocny przy ocenie ryzyka wystąpienia niekorzystnej sytuacji finansowej. Obliczany jest jako: aktywa razem/kapitał własny, gdzie licznik jest definiowany jako składnik majątkowy powstały w wyniku dokonywanych wszelakich operacji (zostały one wykonane w przeszłości) o wiarygodnie ustalonej wartości, które według oczekiwań przyniosą w przyszłości korzyści ekonomiczne. Natomiast kapitał własny jest określany jako pieniężny odpowiednik majątku stanowiący własność jednostki.

W celu ukazania płynności finansowej przedsiębiorstwa analizowany jest wskaźnik kapitału obrotowego. Prezentuje kapitał, który wykorzystywany jest w codziennych transakcjach handlowych. Jest to różnica między aktywami obrotowymi (część zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości) a zobowiązaniami krótkoterminowymi (wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego).

W badaniach, których wyniki prezentowane są w niniejszym opracowaniu wykorzystano dane z bazy Emerging Markets Information Service (EMIS) dotyczące wyżej wymienionych wskaźników w latach 2018-2021.

Wybrane centra logistyczne, będące obiektem przeprowadzonych badań, stanowią czołową grupę liderów w kraju, osiągając wysokie wyniki w zakresie oferowanych usług. Jednym z czynników, które na to wpływają, jest dobór ich strategicznych lokalizacji oraz jej dostosowanie do sieci transportowej. Położenie centrum logistycznego na obszarze z rozbudowaną infrastrukturą drogową oraz na terenie, gdzie panuje duży popyt na usługi logistyczne, jest znaczącym elementem rozwoju centrów. Wykorzystywanie innowacyjnych metod przez wybrane centra logistyczne pomaga w podwyższeniu ich skuteczności i efektywności przeprowadzanych operacji. Wyróżniają się systemami automatyzacji, które zwiększają efektywność i skracają czas dostaw. Dodatkowym czynnikiem są inwestycje w rozbudowę infrastruktury logistycznej, które pozwalają na poprawę płynności przepływu towarów oraz wpływają na elastyczność oferowanych usług. Opisane centra logistyczne dzięki swojej dopracowanej strategii biznesowej utrzymują swoją pozycję na konkurencyjnym rynku logistycznym i tworzą czołową grupę centrów w kraju. Wybrane centra logistyczne są własnościami renomowanych firm, które od lat działają na polskim rynku.

3. Wyniki badań

W obszarze badań znalazły się spółki takie jak STS Logistic Sp. z o.o., Media Saturn Logistyka Sp. z o.o., Farmacol-Logistyka Sp. z o.o., Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o.

STS Logistic jest wiodącym centrum logistycznym w Europie Środkowo-Wschodniej, specjalizującym się w usługach transportowych na skalę międzynarodową, dostawach do dealerów na obszarze Polski, magazynowaniu oraz ekspedycji samochodów za pomocą kolei. Firma posiada ponad 50% udziału w dystrybucji samochodów na krajowym rynku. Znajdując się w Swarzędzu pod Poznaniem, dzięki strategicznej lokalizacji przy międzynarodowej trasie A2 i linii kolejowej E-30, zapewnia większą efektywność obsługi klientów z całej Europy. Centrum zajmuje powierzchnię blisko 400 tysięcy metrów kwadratowych, oferując miejsca postojowe na ponad 15 000 samochodów oraz samodzielne stanowiska załadunkowe, plac przygotowawczy do wydawania 1000 samochodów do załadunku dziennie oraz własną bocnicę kolejową. Nowoczesne wagony, przystosowane do przewozu samochodów i kontenerów, zapewniają firmie przewagę konkurencyjną w planowaniu tras. STS Logistic aktywnie rozbudowuje sieć połączeń kolejowych w celu redukcji śladu węglowego. W lutym 2023 roku firma rozpoczęła transporty kolejowe Renault Master z Francji do Polski, znacząco zwiększając swoje moce transportowe w przepływach międzynarodowych, przy jednoczesnej redukcji śladu węglowego. Potwierdzeniem wysokiej pozycji firmy są certyfikaty jakości ISO, AEO oraz liczne wyróżnienia, w tym Europejska Nagroda Transportowa 2009 od Koncernu Daimler AG, zdobyte przez lata działalności STS Logistic [<https://stslogistic.com.pl/pl/o-nas/>, 14.02.2024].

Media Saturn Holding Polska Sp. z o.o. mająca siedzibę w Warszawie, od 25 lat aktywnie uczestniczy w kształtowaniu polskiego rynku elektroniki użytkowej, stając się liderem dystrybucji w Europie, obecnym w 12 krajach. Dzięki ponad 35-letniemu doświadczeniu w branży, udało się zbudować solidną sieć sprzedaży obejmującą wszystkie istotne kanały dystrybucji. Firma oferuje szeroką gamę produktów, w tym sprzęt AGD, sprzęt audiowizualny, komputery, smartfony, aparaty fotograficzne, gry i wiele więcej. W ofercie znajdują się również produkty marek własnych, takich jak Ok., ISY, PEAQ, KOENIC. Spółka Media Saturn Logistyka, która została założona w 2014 roku, odgrywa istotną rolę w procesie realizacji zamówień klientów. Dysponuje nowoczesnymi centrami dystrybucji w Złotowie, Wrocławiu oraz w Łodzi, o łącznej powierzchni prawie 80 tysięcy metrów kwadratowych. Zadania spółki obejmują przygotowanie towarów do wysyłki, pakowanie, zabezpieczanie oraz znakowanie zamówionych produktów, organizację transportu do klientów i marketów

wraz z kontrolą wydania towaru oraz sporządzeniem dokumentacji wydania i dostawy. Działania podejmowane przez Media Saturn Logistyka mają na celu przyspieszenie realizacji zamówień oraz zwiększenie sprzedaży, co przyczynia się do umocnienia pozycji konkurencyjnej grupy na rynku.

Farmacol-Logistyka to wiodący dystrybutor środków farmaceutycznych w Polsce, cieszący się zaufaniem klientów od ponad 30 lat. Firma specjalizuje się w zapewnianiu ciągłej dostępności leków i preparatów leczniczych w aptekach, wykorzystując bogatą wiedzę, kompetencje oraz doświadczenie pracowników. Codzienne działania firmy opierają się na trzech filarach: precyzji, szybkości i profesjonalizmie, co umożliwia utrzymanie silnej i stabilnej pozycji na rynku farmaceutycznym oraz wśród największych polskich przedsiębiorstw. Główne centra logistyczne znajdują się w Katowicach, Wrocławiu, Rzeszowie, Warszawie, Białymstoku, Szczecinie i Poznaniu, zapewniając łącznie powierzchnię ponad 50 tysięcy metrów kwadratowych oraz posiada 19 komor przeładunkowych. Sieć dystrybucji obejmuje ponad 18 tysięcy produktów dostępnych w ciągłej sprzedaży, co gwarantuje bardzo wysoki poziom dostępności towaru dla klientów. Głównymi obszarami działalności firmy jest między innymi logistyka i transport, farmacja, marketing, administracja i prawo oraz sprzedaż. W ośmiu w pełni zautomatyzowanych magazynach firma realizuje blisko 100 milionów linii wydań oraz około pół miliarda opakowań rocznie. Firma posiada sprawnie zintegrowaną, zaawansowaną sieć logistyczną, co pozwala na realizację zamówień klientów na terenie całego kraju. Wszystkie obiekty spełniają rygorystyczne wymagania dotyczące Dobrych Praktyk Dystrybucyjnych oraz wewnętrzne standardy jakościowe, a pracownicy korzystają z najnowszych technologii, takich jak mobilne terminale i skanery kodów kreskowych [<https://www.farmacol.com.pl/kim-jestesmy/informacje-o-spolce/>, 14.02.2024].

Amazon to amerykańskie przedsiębiorstwo handlowe i spółka aukcyjna założona w 1994 roku w Seattle. Jej założycielem jest Jeff Bezos – jeden z najbogatszych ludzi na świecie [<https://semcore.pl/slownik/amazon/>, 06.01.2024]. Firma ta jest największym na świecie sklepem internetowym, a jej przychody w 2023 roku wyniosły 143 mln dolarów [https://www.press.pl/tresc/78894,amazon-zwiekszy-l-zysk-ponadtrzykrotnie_-reklamy-w-gore-o-26-proc_, 06.01.2024]. W Polsce Amazon funkcjonuje od 2014 roku i posiada aż 10 innowacyjnych centrów logistycznych E-commerce w różnych regionach Polski [<https://pl.wikipedia.org/wiki/Amazon.com>, 14.02.2024]. Jednym z największych oddziałów jest Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. w Sadach obok Poznania. Centrum to ma powierzchnię 95 tysięcy metrów kwadratowych i dziennie wysyła tysiące artykułów na terenie całej Europy [<https://www.amazon.jobs/pl/locations/poznan-poland>, 06.01.2024]. Ze względu na

swoją popularność i szeroki zakres handlu Amazon chętnie przyczynia się do dbania o ekologię. Przedsiębiorstwo największy nacisk kładzie na opakowania, ponieważ klienci oczekują optymalnych rozmiarów opakowań oraz możliwości ich recyklingu. Dzięki innowacyjnym sposobom Amazon skutecznie minimalizuje emisję CO₂, eliminuje odpady oraz zwiększa możliwości recyklingu [<https://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/8649118,amazon-opakowania-algorytmy-ekologia.html>, 14.02.2024].

Do analizy wybranych centrów logistycznych w niniejszym artykule wykorzystano dane dotyczące wskaźników: przychody netto ze sprzedaży, rentowność netto, aktywa razem/kapitał własny oraz kapitału obrotowego w latach 2018-2021. Wybór analizowanego okresu wynika głównie z dostępności danych.

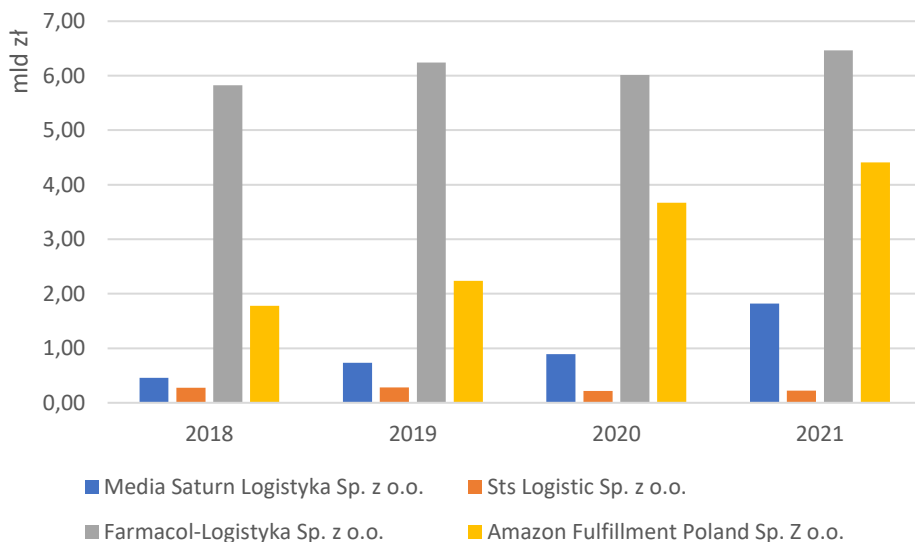
W pierwszym kroku poddano obserwacji dane dotyczące przychodów netto ze sprzedaży w wybranych przedsiębiorstwach w latach 2018-2021. Zostały one przedstawione w tabeli 1 oraz na rysunku 1.

Tab. 1. Przychody netto ze sprzedaży w wybranych przedsiębiorstwach w latach 2018-2021 (w mld zł)

Rok	Media Saturn Logistyka Sp. z o.o.	STS Logistic Sp. z o.o.	Farmacol-Logistyka Sp. z o.o.	Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o.
2018	0,46	0,27	5,82	1,78
2019	0,73	0,28	6,24	2,23
2020	0,89	0,22	6,01	3,67
2021	1,82	0,22	6,46	4,41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pobranych z bazy EMIS.

Analizując wykres można zauważyć, że najwyższe wartości osiągnęło przedsiębiorstwo Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. i utrzymywały się one na zbliżonym poziomie. Natomiast najniższe wartości, które również utrzymywały się na zbliżonym poziomie, odnotowano dla przedsiębiorstwa STS Logistic Sp. z o.o.

Rys. 1. Przychody netto ze sprzedaży w wybranych przedsiębiorstwach w latach 2018-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pobranych z bazy EMIS.

W 2018 roku najwyższe przychody netto zarejestrowano w spółce Farmacol-Logistyka i wynosiły one około 5,8 miliarda złotych. Drugie najwyższe przychody liczące około 1,8 miliarda złotych zaobserwowano dla spółki Amazon Fulfillment Poland, a pozostałe spółki – Media Saturn oraz STS Logistic prezentowały niższe, porównywalne do siebie wartości. W roku 2019 odnotowano wzrost przychodów netto we wszystkich badanych spółkach, przy czym Farmacol-Logistyka utrzymywała się na czele. W 2020 roku zaobserwowano znaczący wzrost przychodów netto w spółce Amazon, a także wzrost w spółce Media Saturn, natomiast Farmacol-Logistyka oraz STS Logistic zanotowały spadki. W 2021 roku trend się utrzymywał, Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. pozostawała liderem pod względem przychodów netto wynoszących prawie 6,5 miliarda złotych. Przychody netto dla spółki Amazon Fulfillment, tak jak przez poprzednie lata, znacząco wzrastały i osiągnęły ponad 4,4 miliarda złotych. Najniższe przychody odnotowano w STS Logistic.

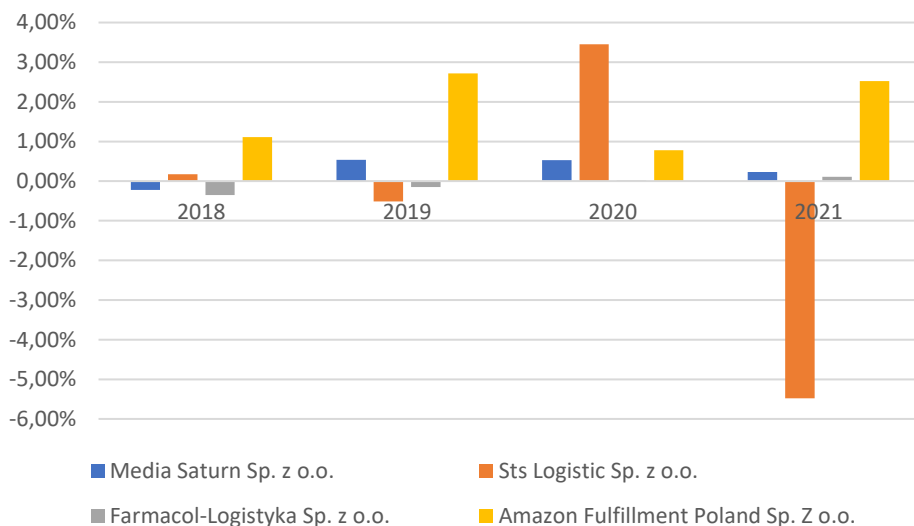
Kolejnym przeanalizowanym wskaźnikiem była rentowność netto. Wyniki przedstawione zostały w tabeli 2 oraz na rysunku 2.

Tab. 2. Rentowność netto wybranych przedsiębiorstw w latach 2018-2021

Rok	Media Saturn Logistyka Sp. z o.o.	STS Logistic Sp. z o.o.	Farmacol-Logistyka Sp. z o.o.	Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o.
2018	-0,22%	0,17%	-0,35%	1,11%
2019	0,54%	-0,51%	-0,15%	2,72%
2020	0,53%	3,45%	0,02%	0,78%
2021	0,23%	-5,48%	0,11%	2,52%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pobranych z bazy EMIS.

W 2018 roku analizowane centra logistyczne osiągnęły zarówno dodatnią, jak i ujemną wartość wskaźnika rentowności netto. Dodatnie wartości osiągnęły spółki: Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. oraz STS Logistic Sp. z o.o., natomiast ujemne Media Saturn Sp. z o.o. oraz Farmacol-Logistyka Sp. z o.o.

Rys. 2. Rentowność netto wybranych przedsiębiorstw w latach 2018-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pobranych z bazy EMIS.

W 2019 roku przedsiębiorstwo Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. zanotowało rekordowo wysoki poziom wskaźnika rentowności netto – 2,72%. Oznacza to, że centrum logistyczne w wyżej wspomnianym roku najefektywniej zarządzało własnym majątkiem w porównaniu do pozostałych firm. Analizując rok 2020, można zaobserwować, iż wszystkie przedsiębiorstwa uzyskały dodatni

wskaźnik rentowności netto, co oznaczało poprawę kondycji finansowej firm. Na przełomie lat 2020-2021 nastąpiły istotne zmiany wskaźnika rentowności netto w firmie STS Logistic Sp. z o.o. Odnotowała ona drastyczny spadek z 3,45% na -5,48%, co może świadczyć, iż przedsiębiorstwo nieskutecznie zarządzało własnym majątkiem oraz wykazało się najniższą zdolnością do generowania zysków spośród analizowanych spółek.

Na rysunku 2 zaobserwowano, iż wartości wskaźnika we wszystkich przedsiębiorstwach w poszczególnych latach nie były jednakowe. W badanym okresie zaobserwowano zarówno korzystne, jak i niekorzystne jego zmiany. Przedsiębiorstwo Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. w ciągu 4 lat nie zanotowało ujemnej wartości wyżej wymienionego wskaźnika. Inna sytuacja wystąpiła w STS Logistic Sp. z o.o. oraz Media Saturn Sp. z o.o., gdzie sytuacja spółek była chwiejna – w każdym roku wartość wskaźnika się zmieniała. W przedsiębiorstwie Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. na przełomie lat 2018-2021 nastąpiła poprawa sytuacji finansowej spółki.

W celu oceny sytuacji finansowej wybranych spółek przeanalizowano także wskaźnik aktywa razem/kapitał własny. Wartości wskaźników w latach 2018-2021 przedstawione zostały w tabeli 3 oraz na rysunku 3.

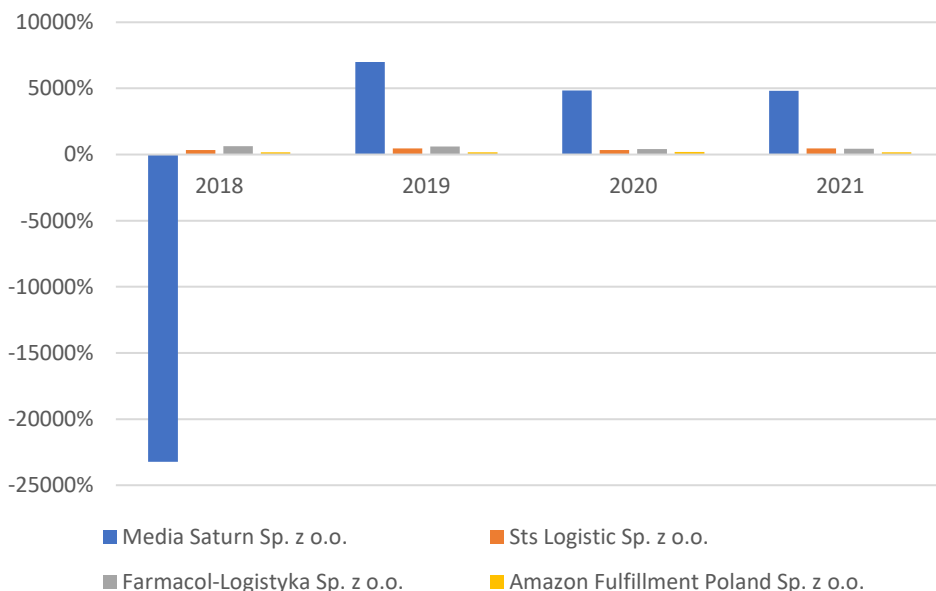
Tab. 3. Wskaźnik aktywa razem/kapitał własny w wybranych przedsiębiorstwach w latach 2018-2021

Rok	Media Saturn Logistyka Sp. z o.o.	STS Logistic Sp. z o.o.	Farmacol-Logistyka Sp. z o.o.	Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o.
2018	-23238%	352,15%	638,11%	183,71%
2019	6997%	467,15%	617,60%	167,59%
2020	4852%	337,64%	417,18%	184,66%
2021	4810%	471,41%	436,58%	181,51%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pobranych z bazy EMIS.

W roku 2018 przedsiębiorstwo Media Saturn Sp. z o.o. osiągnęło najniższą wartość wskaźnika aktywa razem/kapitał własny, co oznaczało, iż kapitał własny spółki nie wystarczył na sfinansowanie jej aktywów trwałych. Wystąpiło duże ryzyko zaistnienia niekorzystnej sytuacji finansowej firmy. Odmienna sytuacja wystąpiła w firmie Farmacol-Logistyka Sp. z o.o., gdzie wskaźnik był najwyższy w ciągu całego badanego okresu i wynosił 638,11%, co oznaczało najkorzystniejszą sytuację finansową firmy. W roku 2019 Media Saturn Sp. z o.o. odnotowało diametralny wzrost wskaźnika z -23238% na 6997% (lepszą dźwignia finansowa). Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. oraz Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. zanotowały niewielki spadek wskaźnika w porównaniu z poprzednim rokiem. Można zaobserwować, iż w 2020 nastąpił spadek wskaźnika w przedsiębiorstwach STS Logistic Sp. z o.o.,

Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. oraz Media Saturn Sp. z o.o. Natomiast Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. uzyskał najwyższą wartość 184,66% na przełomie analizowanych lat, co może świadczyć o korzystniejszej sytuacji finansowej firmy. W roku 2021 dla wszystkich spółek wskaźnik był dodatni, występowały niewielkie spadki i wzrosty.

Rys. 3. Wskaźnik aktywa razem/kapitał własny w wybranych przedsiębiorstwach w latach 2018-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pobranych z bazy EMIS.

Na rysunku 3 można zaobserwować, iż na przełomie lat 2018-2021 sytuacja analizowanych centrów logistycznych z wyjątkiem roku 2018 była stabilna. Największą zmianę wartości wyżej wspomnianego wskaźnika w ciągu badanego okresu zanotowała spółka Media Saturn Sp. z o.o. Z początkowo ujemnego wskaźnika spółka ostatecznie osiągnęła najwyższą wartość spośród analizowanych przedsiębiorstw. Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o., STS Logistic Sp. z o.o. oraz Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. utrzymały wskaźnik na dodatnim poziomie. W wymienionych firmach zmiany zachodzące w ciągu czterech lat były niewielkie.

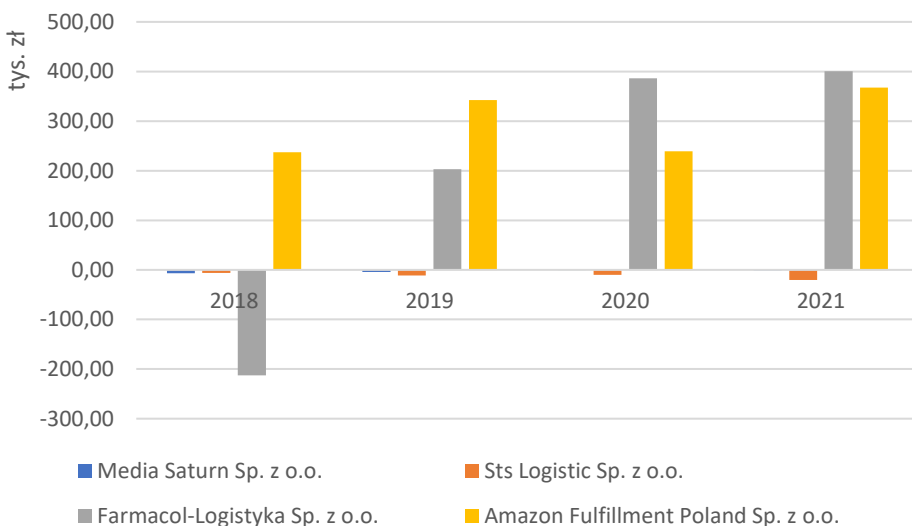
W celu zaobserwowania zmian zostały zbadane także wartości kapitału obrotowego w wybranych przedsiębiorstwach w latach 2018-2021, co zostało przedstawione w tabeli 4 oraz na rysunku 4.

Tab. 4. Kapitał obrotowy wybranych przedsiębiorstw w latach 2018-2021 (w tys. zł)

Rok	Media Saturn Logistyka Sp. z o.o.	STS Logistic Sp. z o.o.	Farmacol-Logistyka Sp. z o.o.	Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o.
2018	-6,58	-5,93	-212,85	237,00
2019	-4,10	-11,04	203,10	342,19
2020	0,22	-9,72	386,32	239,16
2021	-0,68	-20,53	400,25	367,29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pobranych z bazy EMIS.

Można zauważyć, iż firma STS Logistic Sp. z o.o. przez cały prezentowany okres utrzymywała wskaźnik na ujemnym poziomie. W 2020 i 2021 roku w centrum logistycznym Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. kapitał obrotowy miał najwyższą wartość w porównaniu z pozostałymi przedsiębiorstwami. Najniższą wartość kapitału obrotowego odnotowano również dla spółki Farmacol-Logistyka w 2018 roku.

Rys. 4. Kapitał obrotowy wybranych przedsiębiorstw w latach 2018-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pobranych z bazy EMIS.

W 2018 roku wyłącznie dla spółki Amazon odnotowano dodatni kapitał obrotowy, co świadczy o płynności finansowej danego centrum logistycznego, natomiast

w przypadku pozostałych przedsiębiorstw może oznaczać to trudności w zarządzaniu krótkoterminowymi zobowiązaniami. Ze względu na dobry rozwój firmy w 2019 roku odnotowano wysoki wzrost kapitału obrotowego w przedsiębiorstwie Farmacol-Logistyka. Amazon Fulfillment Poland oraz Farmacol-Logistyka w latach 2019-2021 wykazały się najwyższymi wartościami kapitału obrotowego i jest to potwierdzeniem dobrego rozwoju tych firm. W spółce STS Logistic w latach 2018-2021 odnotowano ujemne wartości kapitału obrotowego i może to świadczyć o zaburzonej płynności finansowej tego przedsiębiorstwa.

Podsumowanie

Dokonując podsumowania otrzymanych wyników można stwierdzić, iż analiza wybranych wskaźników w latach 2018-2021 dla przedsiębiorstw: Media Saturn Logistyka Sp. z o.o., STS Logistic Sp. z o.o., Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. oraz Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. dostarczyła zróżnicowane wyniki. Analizując przychody netto ze sprzedaży można stwierdzić, iż wszystkie przedsiębiorstwa z wyjątkiem STS Logistic Sp. z o.o. zwiększyły swoje przychody na koniec badanego okresu (2021). W 2021 roku najniższe przychody odnotowano w STS Logistic Sp. z o.o. – 0,22 mld zł, natomiast najwyższe wartości osiągnęło przedsiębiorstwo Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. i było to aż 6,46 mld zł.

Poddając obserwacji wskaźnik rentowności netto spośród wybranych przedsiębiorstw, otrzymano korzystne oraz niekorzystne wyniki. W 2021 najwyższą wartość zanotowała firma Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. i było to 2,52%. Wyżej wymienione przedsiębiorstwo najefektywniej zarządzało własnym majątkiem i charakteryzowało się najwyższą zdolnością do generowania zysków. Odmienna sytuacja wystąpiła w STS Logistic Sp. z o.o., gdzie wartość wskaźnika była ujemna i wynosiła -5,48%, co oznacza słabą kondycję finansową firmy.

Podsumowując analizę wskaźnika aktywa razem/kapitał własny, można dojść do wniosku, iż przedsiębiorstwo logistyczne Media Saturn Sp. z o.o. osiągnęło najwyższą wartość badanego wskaźnika spośród pozostałych spółek. Owa firma wykazała się najlepszymi zdolnościami gospodarowania własnym majątkiem – wskaźnik wynosił 4810%. W odpowiedni sposób wykorzystwała ona swój kapitał do finansowania aktywów, co ilustruje korzystną sytuację finansową firmy. Wszystkie pozostałe przedsiębiorstwa również osiągnęły dodatnią wartość. Najniższy wskaźnik zanotowała spółka Amazon Fulfillment Poland i wynosił on wówczas 181,51%. Osiągnięta wartość, mimo iż jest najniższa spośród analizowanych centrów logistycznych, obrazuje korzystną sytuację firmy na rynku.

Podczas interpretacji wskaźnika kapitału obrotowego zaobserwowano, iż przedsiębiorstwa Media Saturn Sp. z o.o. oraz STS Logistic Sp. z o.o. osiągnęły ujemne wartości i było to odpowiednio -0,68 tys. zł oraz -20,53 tys. zł. W wyżej wspomnianych firmach zobowiązana krótkoterminowe (wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego) były niższe niż aktywa obrotowe (część zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości). W dwóch pozostałych firmach: Amazon Fulfillment Poland oraz Farmacol-Logistyka zaobserwowano wysokie wartości wskaźnika kapitału obrotowego. Wartość wyżej wspomnianego wskaźnika z roku na rok była wyższa, co przyczyniło się do pozytywnego rozwoju tych firm przy odpowiedniej płynności finansowej. W 2021 było to odpowiednio 400,25 tys. zł oraz 367,29 tys. zł.

Reasumując, Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. okazała się liderem wśród badanych centrów logistycznych. Firma osiągnęła najwyższe wartości wskaźnika przychodów netto ze sprzedaży oraz kapitału obrotowego. Najniższe wartości badanych wskaźników z wyjątkiem aktywa razem/kapitał własny zanotowało przedsiębiorstwo STS Logistic Sp. z o.o. Spółka Amazon Fulfillment Poland wykazała się najlepszą zdolnością do generowania zysków oraz osiąganiem potencjalnych sukcesów spośród analizowanych przedsiębiorstw.

ORCID iD

Dorota Leończuk: <https://orcid.org/0000-0002-0424-0226>

Literatura

1. Bendkowski J., Kramarz M. (2011), *Logistyka stosowana metody, techniki, analizy cz. II*, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice.
2. Bendkowski J., Radziejowska G. (2011), *Logistyka zaopatrzenia w przedsiębiorstwie*, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice.
3. *Centrum logistyczne – czym jest, jak działa i jakie są jego funkcje?*, M.B.B. Logistics sp. z o.o., <https://mbblogistics.pl/centrumlogistyczne/> [29.12.2023].
4. Ciesielski M. (1999), *Logistyka w strategiach firmy*, PWN, Warszawa.
5. Fechner I. (2004), *Centra logistyczne: cel, realizacja, przyszłość*, Instytut Logistyki i Magazynowania, Poznań.
6. Fechner I. (2008), *Zasady klasyfikacji centrów wynikające z analizy ich funkcjonowania*, Logistyka 4, s. 16-18.

7. Fertsch M. (red.), (2016), *Słownik terminologii logistycznej*, Biblioteka Logistyka, Poznań.
8. Figurski J., Niepsuj J. M. (2017), *Systemy wspomagające logistykę*, Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa.
9. Godlewska H. (2001), *Lokalizacja działalności gospodarczej. Wybrane zagadnienia*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa.
10. Grzybowska K. (2009), *Podstawy logistyki*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
11. <https://semcore.pl/sownik/amazon/> [06.01.2024].
12. <https://stslogistic.com.pl/pl/o-nas/> [06.01.2024].
13. <https://www.amazon.jobs/pl/locations/poznan-poland> [06.01.2024].
14. <https://www.farmacol.com.pl/kim-jestesmy/informacje-o-spolce/> [06.01.2024].
15. https://www.press.pl/tresc/78894,amazon-zwiekszy-zysk-ponadtrzykrotnie_-reklamy-w-gore-o-26-proc_ [06.01.2024].
16. Kaźmierski J. (2009), *Logistyka a rozwój regionu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
17. Kaźmierski J. (2012), *Konsekwencje lokalizowania centrów logistycznych w przestrzeni miejskiej*, Problemy Rozwoju Miast 1, s. 100-109.
18. Kisperska-Moroń D., Krzyżaniak S. (2009), *Logistyka*, Instytut Logistyki i Magazynowania, Poznań.
19. Korczak J. (2023), *Podstawy Logistyki*, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, Koszalin.
20. Kott I. (2012), *Przestrzenno-transportowe uwarunkowania lokalizacji centrów logistycznych*, Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie 8, s. 70-78.
21. Kozłowski R., Sikorski A. (2013), *Podstawowe zagadnienia współczesnej logistyki*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa.
22. Krystosik M., Tracz W. (2015), *Uwarunkowania lokalizacji centrów logistycznych*, w: Porter B. (red.), *Planuj, twórz, zarządzaj: GIS w gospodarce przestrzennej*, Wydawnictwo SGGW, Warszawa, s. 96-107.
23. Matuszek J. (2012), *Logistyka zaopatrzenia*, Wydawnictwo Uczelniane PWSZ im. Angelusa Silesiusa, Wałbrzych.
24. Mazurkiewicz G., Sukowski Ł., Morawski P. (2017), *Centra logistyczne w przewozach intermodalnych i strukturach łańcuchów dostaw*, Przedsiębiorczość i Zarządzanie 18(4), s. 147-161.
25. Mindur L. (2000), *Centra logistyczne w Polsce i perspektywy ich rozwoju*, <https://www.logistyka.net.pl/bank-wiedzy/item/5366-centra-logistyczne-w-polsce-i-perspektywy-ich-rozwoju> [13.02.2024].
26. Mroczko F. (2016), *Logistyka*, Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości, Wałbrzych.

27. Niziński S., Żurek J., Ligier K. (2011), *Logistyka dla inżynierów*, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa.
28. Pisz I., Sęk T., Zielecki W. (2013), *Logistyka w przedsiębiorstwie*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
29. Porozumienie o współpracy Operatorów Terminali i Centrów Logistycznych Europy Środkowo – Wschodniej, <http://oticl.org> [02.02.2024].
30. Rydzkowski W. (2011), *Usługi logistyczne. Teoria i praktyka*, Instytut Logistyki i Magazynowania, Poznań.
31. Skowronek Cz., Sarjusz-Wolski Z. (2012), *Logistyka w przedsiębiorstwie*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
32. Skowron-Grabowska B. (2010), *Centra logistyczne w łańcuchu dostaw*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
33. Wojewódzka-Król K., Rolbiecki R. (2008), *Infrastruktura transportu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.
34. Wskaźniki i ich podstawowe cechy, Urząd Statystyczny w Lublinie, https://lublin.stat.gov.pl/files/gfx/lublin/pl/defaultstronaopisowa/1244/1/1/wskaźniki_i_ich_podstawowe_cechy.pdf [01.02.2024].
35. Zaczek M. (2016), *Synchronizacja procesów logistycznych w kontekście niezawodności i odporności systemu dystrybucji wyrobów hutniczych*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie 89, s. 577-591.
36. Zielaskiewicz H. (2018), *Porozumienie o współpracy Operatorów Terminali i Centrów Logistycznych Europy Środkowo-Wschodniej skupia już 17 firm*, Logistyka 5, s. 37-41.
37. Znaczenie centrów logistycznych. Centra logistyczne w Polsce, XBS Logistics sp. z o.o., <https://xbsgroup.pl/blog/znaczenie-centrow-logistycznych/> [27.12.2023].

Assessment of the financial situation of selected logistics centers in Poland

Abstract

Logistics is the management of processes related to the movement of goods and/or services. Moreover, it covers all operations supporting these processes in the systems in which they occur. The implementation of new methods in the field of logistics increases the importance of logistics centers, which have become nodal points of logistics networks. The aim of the article is to analyze the financial situation of selected logistics centers in 2018-2021. The indicators used in the research are: net sales revenues, net profitability, total

assets/equity and trading capital. This data was used to evaluate four companies: Media Saturn Logistyka Sp. z o.o., STS Logistic Sp. z o.o., Farmacol-Logistyka Sp. z o.o. and Amazon Fulfillment Poland Sp. z o.o. The highest values of net sales revenues were recorded in the Farmacol-Logistyka company, which proves the company's extensive operations and successes on the market. Net profitability showed the best performance of Amazon Fulfillment Poland, except for 2020, when STS Logistic had the highest value of this indicator. The index showing the so-called financial leverage (total assets/equity) turned out to be the most advantageous for Media Saturn Sp. z o.o. in the years 2019-2021, in the other enterprises, the values remained at a similar level, but always meant the favorable functioning of the company. Amazon Fulfillment Poland had a positive, high working capital value every year, which proves the company's high financial liquidity. Using these indicators, this study carried out a comprehensive analysis, which allowed for the assessment of the functioning of selected enterprises.

Key words

logistics center, financial position, evaluation, indicator